

mo, tantam hominum frequentiam in collo eius laxae articulationis uitio nequitiam affici: & expendamus pariter, quantum ad omnia uitae munia incommodi rigida immobilisq; ceruix adferat. Quod uero secundae uertebrae corpus in anteriori sede non planum reliquorum colli uertebrae corporum modo uisitur, at tubere secundum longitudinem ducto amplioris lineae forma extuberet, & utrinque ad eius tuberis latus deprimatur, musculi illi in causa censi sunt, qui collum flectentes, & hac sede coeuntes, in istam uertebrae corporis formam ualidius inseruntur. Verum quum tertia ceruicis uertebra secundae subiaceat, & utriusque lateris collum flectens musculus supra hanc etiam inseratur, non mirum est, anteriorem corporis tertiae ceruicis uertebrae faciem secundae uertebrae non nihil esse consimilem: imò dictorum musculorum occasione omnium ceruicis uertebrae sedem ueluti compressam, non autem ut thoracis lumborumq; uertebrae semicirculi instar, protuberantem uideri. Quae quum ita se habeant, neminem latet, omnibus ceruicis uertebis non eundem processuum numerum obtigisse. Ne autem aliquid hic praetermisisse uidear, necessum fuit uel Galeni nomine alicuius uertebrae ceruicis processum ita recensere, ut undecim numero in illis processuum adinuenias: totidem namque processuum colli uertebis à Galeno ascribuntur. Assumito itaque tertiam, aut quartam, aut quintam, aut sextam colli uertebrae, ac primum duos numerato processuum in superiori corporis sede, utrinque uidelicet unum ad latus sinus, cui incumbens uertebrae oblongum corpus insidet, tertium autem & quartum recense duos ascendentes processuum, qui incumbentem subeunt uertebrae, quintum uero & sextum, duos descendentes, quibus subdita uertebrae ascendentes processuum excipiuntur. Porro septimum, octauum, nonum & decimum numerabis, transversos processuum: qui quum utrinque sint singuli, ac illi rursus gemini bifidique cernantur, quatuor constituit processuum, undecimus erit ipse posterior processuum, seu spina. Verum quum uertebrae, quibus geminis utrinque transversus accidit processuum, spinam quoque bipartitam gerant, nihil obstitit, cur minus hic duodecimum quoque fingas, Galeni numerum aucturus. Item quia oblongum uertebrae corpus inferiori sede processuum modo quoque educitur, quid prohibebit & id pariter decimi tertij processuum loco, ceteris adijcere: Quod autem in prima ceruicis uertebra, & secunda, septimaq; alius processuum obseruetur numerus, atque ille adhuc in istis uariis, uel me tacentem citra negotium prompte colligitur. Foramina in uertebrae lateribus ueris à dorsali medulla transmittendis, & uenis quoque ac arterijs ad illam admittendis parata, eadem serie sub secunda ceruicis uertebra ad sacrum usque constituntur. Inter latus enim posterioris sedis corporis uertebrae, & ascendentes descendentesq; processuum, sinus quidam supra infraq; in ambobus lateribus exculpitur, qui cum proximae uertebrae sinu commune foramen efformat, quo nervus prosilit. Isti sinus in omnibus uertebis non pari se habent modo. in ceruicis enim uertebis semicirculus in superiori uertebra, & semicirculus in inferiori exculpitur, utraque uertebra parem operam ad foraminis constitutionem praestante. Aut si quis adamsim singula excutiat, inferior uertebra in ceruice paulo maiorem portionem foraminis constituit, ipsa superior. Sinus enim in superiori uertebrae parte exculptus, inter processuum ascendentem, & processuum quem elatior corporis uertebrae pars producit, profundior est sinu, qui inter descendente processuum, & corpus uertebrae caelatur. In lumborum uertebis prorsus contraria est ratio. superior enim uertebra, superiorem foraminis sedem lateraq; efformat, inferiori interim uertebra inferiorem foraminis illius partem, seu ueluti tertiam circuli partem duntaxat constituite. Sinus enim in illis uertebis inter corpus ac descendente processuum exculptus, multis numeris eius cauitate superat, qui in superiori uertebrae parte inter corpus ipsius & ascendente processuum caelatur. Thoracis autem uertebrae medio se habent modo. quae enim ex illis collo propius accedunt, colli uertebis hoc neruorum foramine respondent: quae iuxta lumborum uertebrae consistunt, lumborum etiam uertebis in foraminis forma asimulantur. Quamobrem uero Natura, in alia sede neruorum foramina inter occipitis os & primam uertebrae, ac rursus inter hanc & secundam caelauerit, quam in reliquis uertebis, cuius obuium esse arbitror, qui primae uertebrae cum capite, & eiusdem uertebrae cum secunda articulorum compagem sedesq; ex praecedentibus intellexerit. Hae namque liquido monstrant, in lateribus articulo occupatis, uertebrae illas in sculpi nequitiam potuisse, nisi prorsus infirmum inualidumq; Natura hic fecisset contextum, & mutuo ossium in assiduis motibus affricu, neruos rumpi uitariq; cupiuisset. Qua uero providentia haec foramina in sacro osse exculpit, in eius ossis historia percurram. Ceterum quod ad praesens Caput adhuc spectat, colli uertebrae aliud nihil sibi priuatim asserunt. Nam etsi omnium uertebrae secundam sequentium corpora superius inferiusq; & ipsius etiam secundae corpus infra appendices in minoribus natu ostendant, id quoque omnibus uertebis secundae subditis commu-

Processuum  
neruis.

Lib. 13 de  
su partium.

Foraminum  
neruis in late  
ra transmitten  
tium natura.  
In colli uerte  
bris.

In lumborum  
uertebis.

In thoracis  
uertebis.

Vertebrae  
appendices.

commune est. Quemadmodum & uertebrae non uno osse in puerulis efformari, nulli negatum est uertebrae. Prima enim ceruicis duobus constat ossibus, inuicem appendicem more consensu. Apparet autem haec unio, ubi primae anterior pars consistit, & quae aliae in spinam exacuuntur. Reliquae autem ceruicis & thoracis & lumborum uertebrae praeter appendices, tribus extruuntur partibus. Vna enim linea cartilagine oppleta, secundum spinam ducitur longitudinem, à foramine dorsali medullae parato ad spinam usque apicem pertinens. Aliae autem duae ab eodem foramine productae, corpus uertebrae à duobus transversis processibus reliquisq; uertebrae posterioribus partibus dirimunt, quemadmodum in agno ac hcedo est cernere. Quamuis id in puerulis obseruari malim, quod ipsis ossium noxae crebrius quam aetate confirmatis oboriantur. Ceterum in aetate paulo prouectioribus, haec ossium frequentia aboletur: appendices tamen etiam uigoris tempore aliquando non ita difficulter distinguuntur. In senibus autem non solum appendicum connexus oblitteratur, uerum uertebrae corpora alias magno intervallo ob cartilaginei ligamenti interuentum distita, adeo coalescunt, ut modo tres modo quatuor uertebrae in illis ita concreuisse, ac simul in cemeterijs effodi uideas, ut inuicem diuelli nulla ratione queant. Coalitus iste quorundam processuum fit interuentu, quos corpus unius uertebrae ab externa ipsius superficie in aliud producit. Ceterum coalitum hunc in causa esse, cur minus dorsum moueant senes, & quod nequaquam dorsum extendant, ipsiq; magis incuruentur, neminem ambigere reor, praecipue si quis aliquando gibbosi uertebrae inspexerit, hasq; incuruatas, & suis corporibus pertinacissime unitas. Quamquam ad haec, difficilem in senibus motum augent ossium superciliorum mira asperitas, & ossium tubercula, quae capita in suis sinibus moueri prohibent. Postremo & insignis ligamentorum duricies, prompte uertebrae moueri uetat.

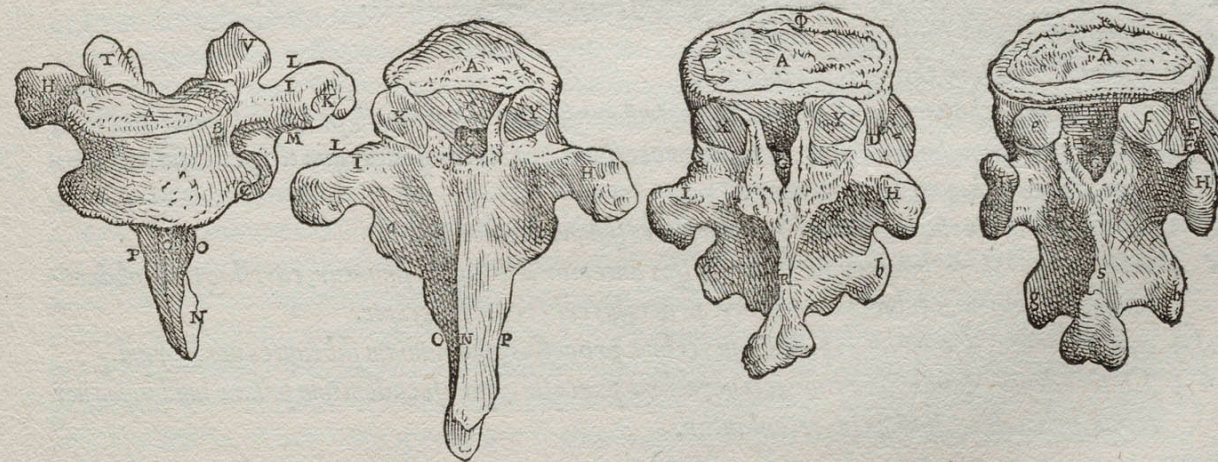
Vertebrae in  
pueris plurib.  
constare ossi  
bus.

Vertebrae in  
senibus ne  
xus.

## DE THORACIS VERTEBRIS.

## Caput XVI.

PRIMA XVI CA' SECVN- TERTIA QVARTA  
PITIS FIGVRA. DA.



QVATVOR PRAESENTIVM FIGVRARVM ET EARVN-  
dem characterum Index.

DUODECIM thoracis uertebrae eas hic delineauimus, quas ostendende illarum descriptioni sufficere duximus. Integra enim dorsi uertebrae series, figura decimo quarto Capiti praeposita, ac dein tribus integram ossium compagem ad huius libri calcem exprimentibus proponitur. Thoracis autem uertebrae simul cum costis, quae illis articulantur, etiam seorsum duabus prioribus figuris exprimuntur, quae decimo nono Capiti praefiguntur. Prima uero huius Capitis figura unam ex medijs thoracis uertebrae anteriori parte delineatam ostendit, cui ferè decem superiores thoracis uertebrae correspondent. Secunda, eandem uertebrae, quae prima explicatur figura, posteriori facie spectandam offert. Tertia, thoracis undecima uertebra posteriori facie ostenditur. Quarta duodecimam thoracis uertebrae posteriori etiam facie expressimus.

A 1, 2, 3, 4